

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4.50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$, an 12 cor. $\frac{1}{4}$, an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

La chestiunea orfelinatului din Blaj.

Schițarea în mare a planului, cum va fi orfelinatul din Blaj, ni-o vestește I. P. S. Părinte, arhiepiscopul și mitropolitul nostru Victor Mihályi din Blaj în epistola pastorală, trimisă nouă în această chestiune.

Cuprinsul acestei pastorale a fost pentru noi — ca în vreme de secetă pentru pământul ars de soare, o ploaie abundanță — un izvor bogat de negrită liniște și fericire.

Pastorala aceasta e o declarație solemnă venită din cel mai înalt și cel mai competent loc, care „nu se schimbă” ca noi cei mici și slabi! Prin urmare orfelinatul se va face sigur și sigur va fi așa cum îl dorim și noi.

Orfelinatele ne vor da: meseriași, comercianți și economi emancipați, ne vor da *classa de mijloc*, pe care neamul românesc o așteaptă așa de mult să vie.

Vom trimite la orfelinate mii și mii de copii orfani, rămași pe drumuri cerșitori la ușile oamenilor și condamnați de soarte, să se aleagă nimica — niște decăzuți și mișei pierdevară — și orfelinatele ni-i va reînapoia la vrâsta de 18 ani, ca mii și mii de oameni sănătoși, bine formați, oameni cu carte, mii și mii de măestri și comercianți iscușiți și vrednici!...

Ce vor însemna oamenii aceștia în largul vieții noastre dela sate și orașe, cred că nu e lipsă să inzist!

Va înțelege obștea românească — intelectuali și țărani deopotrivă, — că aici nu e vorbă de o alegere de deputat, nici de o petrecere filantropică și nici de un lucru cu viață de o zi sau două, și că nici nu e vorbă de un lucru, care să

cuprindă binele și interesul unui oraș ori ținut, ci aici e vorbă de o chestie de însemnătate primordială pentru viitorul întreg neamului românesc, și prin urmare numai atunci vom satisface datoriței, dacă nu vom face danie așa pe ușor, ci vom jertfi mult, atâta cât putem jertfi pe lângă cea mai mare stoftare.

Prin urmare cei cari au contribuit până acum, și din ceva motiv nu au contribuit cu cât ar fi putut contribui pe lângă cea mai mare stoftare, să asculte glasul de chemare al obștei și să revină a mai contribui, iar aceia cari încă nu am contribuit, să contribuim cât putem mai mult.

Bărbații noștri din comitetele cari sunt în fruntea acestei chestiuni și o conduc, să pregătească statute și program de muncă amănunțit, pe care să-l întărească — în cazul nostru — Consistorul. Consistorul apoi să dispună constituirea, în înțelesul acestor statute în fiecare comună, un comitet în frunte cu preotul — la fel cu curatoratele bis. — care să fie îndatorat a duce la îndeplinire colectarea și administrarea tuturor articlilor de lipsă la orfelinat. Acest comitet, întru toate responsabil, să facă rațiuni — chiar ca curatoratele despre adm. averii bis. — la fiecare sfârșit de an. Comitetele din comună să fie supuse imediat Comitetului dela centru, care să aproabă aceste rațiuni, pe cari Protopopul tractual să-le publice poporului în chipul și deodată cu celelalte rațiuni bis.-scolastice.

Fiecare comună, între orice împrejurări, va trebui să facă atâta — și sigur va și face oricare — că pe copii pe cari îi trimete să-i gate, să-i provadă cu toate cele de lipsă — haine încălțăminte — măcar pe

un an și apoi din an în an mai departe până în capet. Asemenea fiecare comună trebuie să colecteze an de an, toți ceilalți articlii — grâu, cucuruz, crumpene, ouă, legume etc. de lipsă măcar pentru susținerea copiilor din respectiva comună — și în fiecare comună — pe lângă adunarea cu discul introdusă în toate bisericile — să se facă colecte de bani „la toate sărbătorile mari și la toate ocaziunile.

Comitetul dela centru să se adreseze comitetelor din comune în toate lipsurile, având în vedere timpul necesar pentru colectare.

În chipul acesta, repet din nou cu cea mai deplină convingere, că orfelinatele să pot face și să pot susține, așa cât să satisfacă deplin chemării mari și ideale ce le atribuim.

Octavian Bugner.

Ceva despre Liturgiile private

de: Septimiu Popa.

(Continuare.)

II.

În Paresimi este actuală chestia liturgiilor private în zilele comune ale Paresimilor. Anul trecut s'a discutat chestia aceasta mai pe larg, și redacția »Culturii Creștine« a făcut servicii foarte prețioase prin publicarea datelor adunate cu multă sirguintă pentru lămurirea pe deplin a chestiei.

Revenim asupra chestiei din nou, pentru-că nici decât nu o socotim rezolvată și pentru că credem tare, că șirele ce urmează vor lămuri în mare măsură cele ce mai sunt de lămurit în aceasta materie.

Înainte de toate să vedem: care e cauza că biserica orientală a oprit celebrarea în zilele comune ale Paresimilor?

Răspunsul îl știm cu toții: e disciplina postului, așa cum s'a dezvoltat și cum s'a

prescris în biserica orientală *ajunul* cel mai strict, în toate zilele de Luni, Marți, Mercuri, Joi și Vineri, precum și pentru Sâmbăta mare. Iar pentru celelalte Sâmbete și pentru Dumineci s'a prescris numai post, adică abținerea dela mâncările de dulce. În zilele de ajun creștinii ori cel puțin călugării nu mâncău absolut nimic până după al 9-lea ceas, adică până după orele 3 p. m. Acesta e și motivul pentru care »Obedița« în zilele aceste s'a pus după ora 9, nu după ora 6 ca în celelalte zile de peste an. Atât era de riguroasă disciplină asta încât chiar și un picur de apă era socotit drept violare a ajunului. Ca violare a ajunului s'a socotit și liturgia, atât pentru calitatea ei de act de bucurie sufletească, cât și pentru împărtășirea cu sf. cuminecătură. În cele mai multe părți de altcum creștinii noștri și azi socotesc cuminecarea de violare a ajunului. Când apoi, din evlavie, creștinii au început a dori împărtășenia și în zilele de ajun ale Paresimilor, s'a introdus liturgia sf. Grigorie, care la început se celebra zilnic, dar așa ca să nu se vatăme disciplina ajunului, adică se celebra seara la inserat. La Bunăvestire și în sf. și marea Joi și Sâmbătă s'a admis celebrarea liturgiei sf. Ioan, respective a sf. Vasile, dar și atunci, din acelaș motiv — celebrarea se făcea seara. În sinodul Trulan s'a redus celebrarea liturgiei sf. Grigorie.

la zilele de Mercuri și Vineri a Paresimilor și la alte câteva zile mai însemnate. Iar pentru zilele de Luni și Marți din săptămâna I Triodul eschide cu totul posibilitatea celebrării vre-unei liturgii. Motivul e că după mângăierea de Duminică seara călugării erau obligați să ajune cu cel mai strict ajun până Miercuri seara după liturgia sf. Grigorie, iar de se poate până Vineri seara. Pentru ca nimic să nu conturbe acest ajun strict, chiar și sărbătoarea Intimpinării Domnului se anticipa Duminică, nu se făcea adică liturgie nici chiar în ziua acestei sărbători dacă ar fi căzut Luni în săptămâna asta. Așisderea nici la »Aflarea capului« nu se celebra sf. liturgie dacă ar fi căzut pe Luni sau Marți în săptămâna I.

Ce a rămas în biserica noastră din vechea disciplină riguroasă a ajunului din Paresimi? Putem să zicem: aproape nimic! În locul ajunului a rămas postul cel regulat adică nutriție regulată cu mâncări de post, iar ajunuri mai sunt a Crăciunului, al Bobotezei, Vinerea și Sâmbăta mare. Ajunul, introdus prin uz în urma zelului extraordinar al credincioșilor din veacurile de mai înainte, tot prin uz s'a prefăcut în post, în urma împrejurărilor schimbate. Și nimeni, nici o autoritate bisericăască nu și-a ridicat cuvântul pentru reintroducerea vechei discipline și — nici că-și va ridica vre-odată. Dimpo-

trivă, împrejurările au reclamat o domolire oarecare chiar și a disciplinei postului regulat, de aceea se da azi, cu tot dreptul deslegare de unsoare, brânză, lapte și oue pentru toate zilele de post, ba pentru zilele de Marți, Joi, Sâmbătă și Duminică se da deslegare chiar și de carne, atât laicilor cât și preoților, ba după informațiile ce le am chiar și mănăstirilor de călugări.

Să vedem acum cum stăm cu cealaltă parte a disciplinei Paresimilor, adică cu celebrarea liturgiilor private?

Din capul locului ni-se pare că liturgiile private peste tot în biserica noastră s'au introdus abia în timpurile mai recente. Mai întâi în părțile ungurene în urma contactului cu romano-catolicii, apoi în întreagă dieceza Gherlei — și așa treptat și în mare parte a Arhidiecezei. În special pe Câmpie, — ori să zicem așa — în partea din sus de Murăș s'au introdus aproape în firesare parohie. Pe când s'au introdus și generalizat liturgiile private însă, vechea disciplină a postului s'a schimbat cu totul. Altă lume, alți oameni! În acest timp a început a se mânca în Paresimi carne, — cu dispenzație arhierăască de sigur — nu-i mirare așadar că venind Paresimile preoțimea n'a mai aflat motiv pentru denegarea celebrării liturgiilor private. Când lucrurile au ajuns la știrea Ordinariatelor, atunci era deja prea târziu,

FOITA.

Fraitărul fără stele.

Înainte gării, pe peron, în partea de câtră clasa treia — o grămadă de desagi îndesați, traiste și lăzi. Un prunc ca de 10 ani, cu ochi înlăcrimați stătea lângă ele. Din când în când câte o femeie mai în vârstă aducea încă o păreche de desagi, o așeza lângă celelalte, spunea o vorbă pruncului și apoi se întorcea în sala de așteptare. Era liniște adâncă, conturbată numai de sunetul clopoțelului dela telefon câte odată și... de sughițurile înăbușite a pruncului de lângă desagi. Nu trebuia să faci întrebări multe, căci desagi încărcați își spuneau destul. O poveste scurtă, tristă, atâta spuneau:

— Se duc bătrânii la oaste...

Un slujbaș dela gară intră în sala de așteptare. Își face loc printre mulțimea de oameni și așa în treacăt le spune că trenul mai întârzie două ceasuri. Un neguțător încruntă mânios din sprâncene, iar mulțimea răsună ușurată. O femeie își mulcomește pruncuțul:

— Taci, dragul maichii, că încă două ceasuri mai vedem pe tătucu...

Vre-o cincisprezece »bătrâni« sunt în sală — și pe lângă ei încă vre-o optzeci, femei, fete, feciorași și fetițe. Tot omul cu

ai lui. Nu-i nici sgomotul de altădată, de când au mers cei tineri. Povestesc facet cu toții, aproape toți ochii sunt scăldați în lacrimi. Dela o vreme nici nu mai povestesc, numai se privesc și oftează. Când se întâmplă să mai vină câte un slujbaș în sală, își îndreaptă toți privirile câtră el, da de cumva va mai adauge vre-un ceas, donă! Numai odată se intrerupe liniștea, când Chimu Tulbureștilor iese atară la desagi. Femeia sa se trezi ca spăriată dintr'un vis și începu a plânge cu hohot. Toți merg în jurul ei și cearcă s'o mulcomească. Dar nu izbutesc, că plânsul se prefăce în bocet.

— Nu, nu! Dați-mi mie pace! Ce va fi de mine și de zilele mele! Că Chimu se duce și eu rămân! Și nu știu când va mai veni! Bunul meu și dragul meu! Că de douăzeci de ani... numai odată m'a bătut...

De-odată privirile tuturor se îndreaptă în altă parte. Dela fereastă strigă un om:

— Vine fraitărul, faceți loc! Acum aleargă toți la fereastă. De departe se vede venind o ceată de oameni. E »fraitărul« cu »țugul« lui, așa-i zicea toată lumea, mulți li și uitaseră numele adevărat. Fraitărul fără stele! Un om ca de patruzeci și trei de ani, bine făcut — și cu fața rumenă. Lângă el femeia-sa, Ileana, pășia încet și cu capul în pământ, ducând un prunc în brațe, pe Traian. Iar după ei »țugul« — în frunte cu cele două fete mai mari, Irina și Anghilina. Apoi ceilalți pe rând: Mitre, Petre,

Gheorghică, Costan, Istina, Blaga, Todoruț, Florica și Națu. Nu vorbeau nici ei nimic, își spuseră destule până acum. Lăsari numai ochii să vorbească, iar ochii vorbeau îndeajuns.

»Fraitărul« se uita din când în când înapoi, să-și vadă »țugul«. Li număra și dacă-i vedea că-s toți, se întorcea câtră femeie și li șoptia:

— Apoi grijește, Ileană, cum și-au spus — așa să fie! Ileana își plecă capul în pământ, apoi și-l ridica iar în sus și își privea soțul. Iar el pășia înainte liniștit, citise din ochii ei, că cuvintele lui n'au răsunat în pustiu.

Sunt douăzeci și unu de ani de când o luase. Au fost săraci amândoi, el a fost băieț încă din frageda pruncie. La început n'aveau nici un spor, oricât de mult se trudu. N'ajungeau banii nici pe bucate și pe haine, decât să-și mai cumpere și vre-un purcel. Li plăcea și rachiul, dar nu en beutor vestit. În toată ziua câte două-ți porții, iar la câte un praznic mai venia câte-o bravură. Atâta tot! Dar n'a ținut mult nici asta. Intr'o zi se sul în baie și un vârf de stâncă, acolo era el la lucru. Veni și un ortac de al lui la lucru, mare de beat. Își petrecu toată noaptea și acum veni ca să nu-și strice săptămâna. Umblă clătinaându-se pe drumul îngust din vârf bii de granit și suduind mereu. Deodată își pierdu cumpătul și se rostogoli pe stâncă.

praxa devenise generală. Ordinariatele de Gherla, Orade și Lugoj la rândul lor ele înseși au dat facultate spre acest scop celor ce cereau. În arhidieceză se afla din când în când câte un preot zelos, de curând eșit din Seminar, care se ținea de »literă« și denega celebrarea liturgiilor private în Paresimi.

(Va urma.)

Un acord româno-bulgar. —

„Echo de Bulgarie“ anunță următoarele: „In cursul ultimei întrevederi dintre ministrul României, d. Derussi, cu d. Apostoloff, ministrul căilor ferate, s'a stabilit un acord complet cu privire la tranzitul mărfurilor.

Ambele guverne s'au înțeles ca să acorde toate înlesnirile pentru trecerea mărfurilor destinate pentru una sau cealaltă din cele două țări“.

Incordarea relațiilor dintre Germania și America. —

In timpul din urmă relațiile dintre Germania și America iar sunt încordate în urma torpilării vaselor „Sussex“ și „Englishman“. Guvernul american a cerut amănunte dela guvernul german referitor la scufundarea celor două vase și la caz, că vasele au fost torpilate și scufundate de submarine germane e foarte probabilă ruperea relațiilor diplomatice dintre cele două state. In America, deodată cu adresarea acestei informații guvernului german, s'au luat dispozițiile de lipsă pentru mobilizarea armatei.

Consiliul ententei la Paris. —

Miercuri s'au încheiat discuțiile diplomației ententei la Paris referitor la consolidarea și

în jos. Incremeni și bietul fraitar, dar își veni curând în ori. Se puse în genunchi și zise un „Tatăl nostru“. Apoi se coborî să ajute și el acelora, cari veniseră să ducă cadavrul. N'a făcut nici un jurământ, dar în Sâmbăta viitoare, când capătă plata, nu se mai băgă în făgădău. Se duse numai în prăvălie, cumpără patru părechi de opinci, una pentru el, una pentru soția sa și două pentru cele două fătute — și se duse de-a dreptul acasă. De atunci n'a mai pus piciorul în făgădău, nici beutură în gura lui n'a mai băgat. Numai apa limpede ca lacrima a Crișului a mai beut-o. Și bine a făcut. Căci veniră pruncii unul după altul, până ajunseră la zece. Oamenii îl compătimiau, iar el muncia din greu și mulțămia lui Dumnezeu de câteori i-se înmulțiau pruncii. Seara abia apuca să ajungă acasă să și-i vadă. Și era fericit și îndestulit când vedea că-s toți bine îmbrăcați și îndestuliți. Când se născu Florica, al zecelea, un vecia zisă în glumă:

— Să știți că ăsta-i omul naibii. La el Ileana e căpitan. Și nu s'a putut răbda Ileana până nu l-a făcut fraitar. Și cum e Ileana de mândreață, veți vedea că nu se va lăsa până nu-l va face căprar. Vedeți voi, că poate fi omul fraitar și fără stele...

(Va urma.)

Septimiu Popa.

unitatea de acțiune a puterilor ententei. Hotărârile luate în acest consiliu sunt ținute în secret. Din comunicatele date de aliați apare, că ententa face noi forțări pentru elușterea învingerii finale declarând consolidat, afară de războiul militar, și războiul economic. Pentru purtarea cu succes a acestui războiu guvernele ententei au hotărât să înființeze în Paris o comisie permanentă din delegații statelor aliate.

Despre consiliul din Paris ziarele scriu următoarele:

„Le Temps“ accentuează că scopul principal al conferinței dela Paris e numai o străduință comună de apropiere realizabilă, nici de cum completa izolare a Germaniei de lumea comercială. Ententa după obicei, după mari preziceri, vestiri și făgădueli, încet încet o lasă mai moale. In Italia crește opoziția contra trimiterii de trupe pe frontul francez.

„Corriere“ relevează că fiecare aliat ar trebui să lucreze într-o concordanță logică, să-și întrebuinteze intensiv forțele pentru unitatea scopului final. Delegații italieni ar trebui să arate precis ce misiuni a avut de împlinit Italia la granița nord-estică, unde a ținut strajă ca lupta să nu treacă pe propriul nostru teren, ferind astfel drepturile sfinte ale Italiei cum și pe aliați de lovituri grele.

Despre rezultatul conferinței parisiane scrie fostul ministru de externe, Pichon în „Petit Journal“ și ajunge la concluzia, că e timpul ca dela vorbe să se treacă la fapte barem pe teren militar.

Abzicerea ministrului de războiu al Rusiei. —

Din Petrograd se depeșează, că la cererea proprie ministrul de războiu Polivanov a fost suspendat din oficiu. De succesori a fost denumit fostul general de infanterie Suvajev.

Concentrări rusești la frontiera Basarabiei. —

Transportarea de trupe rusești pe sectorul sudic dela frontiera Basarabiei continuă neîntrerupt. Mereu sosesc transporturi cu noi contingente de rezervă. La Reni au sosit pe Dunăre trupe numeroase, cari de aici au fost împărțite la diferite corpuri de armată. Cele mai multe trupe sunt formate din cercezi din Caucaz.

Războiul european.

După raportul lui Höfer luptele pe frontul italian în regiunea Görzului iau proporții estinse. Atacurile decurg ziua și noaptea, din ambele părți pășesc în acțiune puteri mari pentru elușterea învingerii. Luptele s'au reînnoit și spre ost de Selz, unde se dau atacuri viguroase pentru posederea câtorva tranșee. Comunicatul german relatează, că ofensiva dată de trupele lui Korupatkin pe frontul Postavy și Naroc, de câteva zile a fost întreruptă.

Francezii, pentru contrabalansarea succesului german câștigat la Malancourt, au pornit atacuri violente asupra pozițiilor dela Avaucourt. Pe ambele laturi dela Maas se dau ducele vehemente de artilerie.

O fundațiune de stipendiu în memoria marelui arhiepiscop Vasile.

Cu ziua de 13 Ianuar st. n. o jale adâncă a cuprins dieceza noastră prin trecerea la cele vecinice a iubitului și bunului nostru Arhipăstor Ilustrisimului și Rds. Domn Dr. Vasile Hossu.

Adâncă noastră durere cine o poate cuprinde, perzînd pe părintele nostru bun, care cu iubire adevărat părințască ne-a îmbrățoșat pe toți, — și acărnia iubire față de turma sa cuvîntătoare strălucit s'a arătat în fapte mărețe vrednice de acest mare Arhiepiscop.

Căci de abia a luat în mână cărmuirea diecezei sale nouă, la care râvnă de a promova binele bisericii și-a neamului la adus, — îndată a vizitat turma sa și dintre cei dintâi noi cei din Selagiu am fost norocoși să-l putem saluta în mijlocul nostru, — arătând și prin aceasta că cât de mult prețuște părțile aceste, cari să ață în periferie locuite de români.

Ingrijirea Sa părințască o vestesc cele două parohii noi rădicate una în centrul comitatului în Zelau, față de care și-a arătat interesarea sa călduroasă și prin fundațiunea sa de 1000 cor. făcută în favorul ei, — iar alta parohie în Tășnad s'a rădicit prin stăruința și mijlocirea lui puternică. Semnele dragostei sale părințești sunt ajutoarele însemnate dobândite pentru biserici și școli și din părțile aceste selăgene.

Pentru a ne arăta tributul recunoștinței și mulțumita noastră față de acest mare Arhiepiscop, la inițiativa mai multor frați preoți și inteligenți am hotărât că, ca răscumpărare de cunună pe sicriul adormitului nostru Episcop —, să-i eternizăm memoria Lui pentru toate timpurile prin o fundațiune de stipendiu, care să poarte numele Episcopului Dr. Vasile Hossu și din care să se dea un stipendiu unui student român greco catolic de origine din Selagiu, care studiază la cutareva școală medie, — având preferințe cei oriani de preoți.

In scopul acesta fratele preot din Zalea Trăin Trușafă a deschis o colectă cu ocaziunea înmormântării neuitatului nostru Arhiepiscop colectând suma de 875 cor.

Știind că toată inteligența din Selagiu atât clerul cât și mireni sunt de acord cu acest paș început, și cu toți dorosc să contribuie spre scopul mai sus pomenit, am aflat de bine a-lansa aceasta listă de colectare la întreg Clerul și credincioșii din Selagiu, rugându-vă ca, însuși să contribuiți după puterile Voastre și să îndemnați și pe credincioșii să concurgă spre scopul acesta filantropic, prin care ne vom arăta pietatea și dragostea noastră față de fostul nostru marele Arhiepiscop.

Sumele ce vor incurge cu lista contribuțiilor să binevoți a le trimite subscrierului până cu sfârșitul lunii Aprilie, care la rîndul meu le voi depune la institutul „Sylvania“ unde e depusă și suma de 875 cor. colectată până acum, — iar peste sumele incurse voi da rațiociniu pe cale ziaristică.

După terminarea colectei voi face litere fundaționale în contălegere cu fruntașii Clerului și a inteligenței selăgene, cari sper

aprobare le voui suşterne Veneratului Ordinariat diecezan de Gherla, — împreună cu suma colectată, — sub acăruia oblăduire dorim să se aşeze aceasta fundaţiune.

Primiţi Vă rog expresiunea stimei mele deosebite, cu care sum

Şimleul-Silvanaiei, la 20 Martie 1916.

onorator:

Dr. Alexandru Gheţie
arhidiacon şi vicar for. episcopesc.

Informaţiuni.

Publicarea listelor de contribuiri va urma în numărul viitor!

Din dieceza Gherlei. Din fundaţiunea „Marincaş”, devenind vacante două stipendii de câte 100 cor., la acele prin aceasta să publică concurs cu termenul până în 20 April. Pentru dobândirea acelor stipendii pot concurge tinerii, cari studiază la şcoala comercială, reală ori gimnaz, suşternând aici carte de botez şi testimoniu scolastic. Cei ce ar fi în nex de consăngenitate cu fundatorul, să o adeverească aceasta.

Pentru biserica din Chimitelnic au dăruit următorii: Nistor Ludoşan 400 cor., Mihailă Tilincă 200 cor. şi George Bercea 100 cor. Dumnezeu să le primească frumoasa jertfă şi le înmulţească avutul în sutit şi în miit.

Teodor Hărşan
paroh.

Elevii gimnaziali şi cei dela institutul nostru pedagogic au ţinut în zilele de Joi şi Vineri exerciţii spirituale în vederea s. sărbători ale Invierii. Elevii au ascultat în biserica catedrală patru exortaţiuni rostite cu mult zăl şi căldură de cl. Domn Dr. Alexandru Rusu prof. sem. şi catehet la gimnaziu. Vineri după amiază elevii s'au mărturisit iar azi, Sâmbătă s'au cuminecat cu toţi.

Telegrama Sultanului către Impăratul Germaniei. Sultanul a adresat Impăratului Germaniei următoarea telegramă: Am primit cu mare plăcere bastonul de mareşal ce M. V. a binevoit a-mi trimite prin mijlocirea eminentului său feldmareşal Machensen şi mă grăbesc a-I exprima cele mai sincere mulţumiri. Mi-a fost cu deosebire plăcut de a primi acest semn de profundă amicitie din mâinile feldmareşalului şi de a-i face astfel cunoştinţa. Rog pe M. V. să binevoiască a agreea simţimintele cele mai cordiale ale prea afectuosului şi devotatului său amic. „Mehmed V.”

Iubileul generalului Hindenburg. În 7 Aprilie generalul Hindenburg eroul multor lupte contra Rusiei, îşi va serba 50 ani de când e pe cariera militară.

Prin Iunie se va convoca Camera ungară. După informaţiile ziarelor din capitală, membrii Camerei ungare se vor întruni pe la prima jumătate a lunii Iunie. În viitoarea întrunire a Camerei, guvernul ungar nu va prezenta spre dezbateră proiecte de budget, ci va cere să i-se acoardă putere deplină, de aceea şedinţele vor fi de durată curtă.

Consultări pentru al patrulea împrumut austro-ungar. Guvernatorul băncii austro-ungare Alesandru Popovici zilele trecute s'a întreţinut la Budapeste cu ministrul de finanţe austro-ungar asupra emisiunii pentru al patrulea împrumut de războiu precum şi asupra favorurilor de cari se vor bucura semnătorii.

Pentru Masa studenţilor din Blaj, au contribuit: Ioan Trif paroh în Tăuni, în amintirea neuitatei sale soţii Maria n. Dragoş 10 cor., „Armonia” institut de credit 30 cor., Romul Moldovan şi soţia în amintirea fiului Ionel 10 cor., Ioan Popuţa învăţător, Bedeleu 10 cor., Vasile Mărginean preot, Biia 10 cor. Le exprimă călduroasă mulţămită

Direcţiunea gimnazială.

Proces câştigat. Cetim în Foaia Pop. Rom., că la curia din Budapesta s'a desbătut zilele acestea un interesant proces al urbarialiştilor români din comuna Româneşti, în cercul Făgetului, contra proprietarului de acolo Coloman Făbri. Curia a dat câştig de cauză urbarialiştilor dela Româneşti, cari astfel intră în posesiunea islazului de o sută de jugăre. Apărătorul românilor a fost dl Dr. Pompiliu Cioban, avocat în Timişoara.

Recvirarea clopotelor. Ministerul de culte cu numărul 4316/1916 notifică autorităţilor bisericesti, că recvirarea clopotelor se va începe în curând. Comunică apoi ministerul, că clopotele oferite vor fi retribuite cu patru coroane de k'gr. Autorităţile bisericesti sunt rugate să ia toate dispoziţiunile spre a lămuri pe deplin pe preoţii de sub păstorirea lor.

Asentările tinerilor de 18 ani în Austria. În Viena s'au afişat placate, prin cari cetăţenii austriaci, născuţi în 1898 sunt obligaţi ca din 14 Aprilie până în 1 Maiu să se prezinte înaintea comisiilor de asentări.

Germania cumpără în România cereale pentru 360 milioane mărci. După cele mai noi ştiri din Bucureşti, noul contract încheiat de consortul austro-german la Bucureşti pentru cumpărarea de cereale, — va aduce în România 360 milioane mărci, preţul grânelor cumpărate.

România a cumpărat 100.000 cai în Rusia. Ziarul parizian „Temps” anunţă că o comisiune militară română însărcinată să cumpere cai de remontă în Rusia, va rămâne acolo până în Aprilie. Guvernul rus a permis României cumpărarea a 100.000 cai, cari vor fi transportaţi în România prin Galaţi.

Maşină de sămănat cu mâna. În împrejurările pricinuite de războiu, când lipsa braţelor muncitoare şi ale vitelor de jug îngreunează peste măsură lucrările împreunate cu sămănăturile de primăvară, datorită avem să folosim toate căile şi mijloacele, ca să înlăturăm măcar şi numai în parte neajunsurile.

În acest scop, bune servicii face muncitorilor maşina de sămănat cu mâna, ce o confecţionează fabrica Hofherr-Schrantz şi Clayton-Schuttleworth din Budapesta şi o pune în vânzare cu preţul de 40 cor. Ea se poate comanda fie dela fabrica amintită, fie dela „Magyar Mezőgazdászövetség” din Budapesta.

Înaltul minister r. u. de agricultură, recomandând această maşină, pune în vedere, că ea examinată şi de organele sale experte, s'a dovedit a fi foarte practică şi folositoare.

Sibiu, 27 Martie 1916.

Comitetul central Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Pant. Lucuşa   Victor Tordăşianu
prezident.   secretar.

Injectarea ţiganilor. Ministrul de interne a adresat către autorităţile comitateneze un rescript în care ordonează ca toţi ţiganii vagabonzi fără excepţie să se adune şi să-i injecteze contra vărsatului, fiindcă s'a constatat, că în cele mai multe cazuri ei propagă bacilii de vărsat.

Bibliografie.

A apărut:

Dr. PETRU BARBU:

Şcoala modernă şi
religiunea la noi.

Caransebeş, 1916. Tipografia diecezană. Preţul 30 bani.

Posta Redacţiunii.

P. St. R. „Cultura creştină”. Sfinţia Ta ştii foarte bine, că articolul dlui G. s'a publicat la recomandarea Dtale. Când am văzut noi de ce cuprins e, am fost necesaţi a pune notiţa. Aceasta din motivul, că după părerea noastră chestii, cari lovesc în prestigiul clerului şi al bisericii nu aparţin publicităţii, ci forurilor disciplinare competente. Nu înţelegem deci ce rost a mai putut avea notiţa, apărută la posta revistei „Culturii creştine” nrul din urmă. Dar după-ce chestia a fost pusă pe tapet, întrebăm acum noi: a cui procedură a fost corectă: A colegilor Dtale, sau a noastră?

Părintelui German în Hădărău. Vă rugăm să nu stăruţi pentru publicare. E nou oleiu pe foc, care nici D-Voastră nu vă face servicii.

Proprietar, editor şi Redactor responsabil:

Ioan Suciu.

Aviz.

La Librăria seminarială
dîn Blaj

afă imediat aplicare

un Invăţăcel.

Cafea pentru Paşti!!

(Aflând puţină cafea, în decurs de 2 luni voui fi constrâns a sista expediţiunile). Recomand a vă prevedea de timpuriu, căci soseşte cu întârziere.

	1—15 April	15—30 April
No. 9 Cafea Cuba bună	1 Kg. 11'—K. 1Kg. 12'—K.	
> 12 > Cuba foarte fină	1 Kg. 11'50 > 1 > 12'50 >	
> 16 > > specialitate	1 Kg. 12'— > 1 > 13'— >	
> 106 > Mixt. > Victoria	1 Kg. 12'— > — — —	

1 Kg. Tea rusească 20 Cor. (între Cafea se trimite şi 1/8 kgr.)

5 Kg. se spedează francat şi vămuit prin rambursă postală.

NB. Ca să fiu cruţat de corespondenţă multă amintesc, că alte mărfuri la nici un caz nu pot trimite; deci nici zahar sau Franck etc. căci nu se află.

În lipsa de Franck, să se folosească orz prăjit (Kneipp) căci e foarte corespunzător.

Cu toată stima se roagă de sprijin

F. A. DEGAN
comerciant de Cafea şi Tea
în Fiume (Postafok 163).